

देवीऽउर्जाहुती दुधे सुदुधे पयसेन्द्रमवर्धताम् ।

इषमूर्जमन्या वक्षत्सग्धिः सपीतिमन्या नवेन पूर्वं दयमाने पुराणेन नव-
मधातामूर्जमूर्जाहुतीऽउर्जयमाने वसु वार्याणि यज्ञमानाय शिञ्चिते वं ॥१६॥

विकृतिः । अधस्तनमन्त्रोक्तो देवताविकल्पः । देवी देव्यौ पूर्वप्रैषोक्ते पयसा
दुग्धेनेन्द्रमवर्धताम् अवर्धयताम् रुन्दस्युभययेति [पा० ३. ४. ११७.] शप आर्धधातुक-
वाप्तिचो लोपः । कीदृश्यौ उर्जाहुती उर्जा बलं तद्युक्ता आहुतिराह्वानं ययो-
स्ते । दुधे दुग्धस्ते दुधे दुहः कव्यश्चेति [पा० ३. २. ७०.] कप् घादेशश्च दोग्ध्यौ अ-
नयोरनु सम्भोगमिमाः सर्वाः प्रजा अनुसम्भुज्जतऽइति श्रुतिः । सुदुधे साधुदोहने ।
तयोर्मध्ये अन्या एका इषमन्नमूर्जं दध्यादि च वक्षत् वहति यज्ञमानाय । अन्या
द्वितीया सग्धिं सपीतिं च वक्षत् समाना ग्धिर्भोजनं सग्धिः ताम् समाना पीतिः
सपीतिः पुत्रादिभिः सह पानभोजने वहति । ये देव्यौ नवेनान्नेन पूर्वं पुराणम-
न्नमधाताम् पुराणेनान्नेन नवमन्नमधाताम् यज्ञमानाय वार्याणि वसु वसूनि चा-
धाताम् अन्नं धनं चाक्षयं कृतवत्यावित्यर्थः । कीदृश्यौ दयमाने उक्षत्यौ कृपय-
त्यौ वा । उर्जाहुती उर्जा युता आहुतिर्होमो ययोस्ते । उर्ज रसमूर्जयमाने वर्ध-
यत्यौ । शिञ्चिते तच्चक्षे । ते वीतां पिवताम् ॥१६॥

देवा देव्या होतारा देवमिन्द्रमवर्धताम् ।

हृताघशऽसावाभाष्टौ वसु वार्याणि यज्ञमानाय शिञ्चितौ वसुवः ॥१७॥

अतिजगती । एकः पार्थिवोऽग्निः अन्यो मध्यमः । देवा देवौ देव्या देव्यौ
होतारौ इन्द्रं देवमवर्धताम् यज्ञमानाय वार्याणि वसु वसूनि च आभाष्टाम् आ-
हृष्टामाहुतवत्तौ आङ्पूर्वाद्धरतेर्लुङ् हस्य भः । कीदृशौ हृताघशंसौ अघं पापं
शंसतीहति अघशंसः पापी हृतोऽघशंसो याभ्यां तौ पापनिवर्तकौ । तौ वी-
ताम् ॥१७॥

देवीस्तिस्तिस्तिस्ती देवीः पतिमिन्द्रमवर्धयन् ।